DECIZIA (PESC) 2023/855 A CONSILIULUI

din 24 aprilie 2023

privind o misiune de parteneriat a Uniunii Europene în Republica Moldova (EUPM Moldova)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 42 alineatul (4) și articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) În concluziile sale din 24 iunie 2022, Consiliul European a recunoscut perspectiva europeană a Republicii Moldova, printre altele, a afirmat că viitorul Republicii Moldova și al cetățenilor săi este în Uniunea Europeană și a decis să îi acorde, alături de Ucraina, statutul de țară candidată.

(2) În concluziile sale din 15 decembrie 2022, Consiliul European a afirmat că Uniunea va continua să ofere Republicii Moldova tot sprijinul relevant în contextul în care aceasta se confruntă cu impactul multidimensional al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

(3) Prin scrisoarea din 28 ianuarie 2023 adresată Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, prim-ministrul Republicii Moldova a invitat Uniunea să desfășoare o misiune civilă în Republica Moldova în cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC).

(4) La 31 ianuarie 2023, Comitetul politic și de securitate a aprobat un cadru politic pentru abordarea crizelor în Republica Moldova.

(5) La 5 aprilie 2023, Consiliul a aprobat un concept de gestionare a crizelor pentru o posibilă misiune PSAC civilă în Republica Moldova. Prin urmare, misiunea respectivă ar trebui să fie instituită.

(6) Misiunea PSAC în Republica Moldova se va desfășura în contextul unei situații care s-ar putea deteriora și care ar putea aduce atingere realizării obiectivelor acțiunii externe a Uniunii prevăzute la articolul 21 din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Misiune

Uniunea instituie o misiune civilă de parteneriat a Uniunii Europene în Republica Moldova (EUPM Moldova) în cadrul politicii de securitate și apărare comune.

Articolul 2

Mandat

(1) EUPM Moldova contribuie la consolidarea rezilienței sectorului de securitate al Republicii Moldova în domeniul gestionării crizelor și al amenințărilor hibride, inclusiv în ceea ce privește securitatea cibernetică și contracararea acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și a ingerințelor străine (FIMI).

(2) În acest scop, EUPM Moldova:

(a) contribuie la consolidarea structurilor de gestionare a crizelor din Republica Moldova axate pe sectorul securității prin:

(i) identificarea nevoilor de organizare, formare și echipamente;

(ii) punerea în aplicare treptată a acțiunilor propuse și a soluțiilor identificate;

(b) contribuie la consolidarea rezilienței la amenințările hibride prin:

(i) furnizarea de consiliere la nivel strategic cu privire la elaborarea de strategii și politici pentru contracararea amenințărilor hibride și a FIMI, inclusiv a dezinformării, pentru îmbunătățirea securității cibernetice, precum și a protecției informațiilor clasificate;

(ii) identificarea nevoilor de consolidare a capacităților în sectorul de securitate în ceea ce privește alerta timpurie, detectarea, identificarea, atribuirea amenințărilor și răspunsul la respectivele amenințări;

(iii) contribuția la punerea în aplicare a acțiunilor propuse și a soluțiilor identificate;

(c) sprijină punerea în aplicare a sarcinilor menționate anterior de către o celulă de proiect care oferă sprijin operațional specific, după caz, în conformitate cu abordarea integrată și, în măsura posibilului, în strânsă coordonare cu alți actori.

(3) Dreptul internațional umanitar, drepturile omului și principiul egalității de gen, protecția civililor și agendele din cadrul Rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite 1325 (2000) privind femeile, pacea și securitatea, 2250 (2015) privind tineretul, pacea și securitatea și 1612 (2005) privind copiii și conflictele armate sunt pe deplin și proactiv integrate în planificarea strategică și operațională, în activitățile și în raportarea EUPM Moldova.

Articolul 3

Lanțul de comandă și structura

(1) Întrucât este o operație de gestionare a crizelor, EUPM Moldova are un lanț de comandă unificat.

(2) EUPM Moldova are comandamentul în Republica Moldova.

(3) EUPM Moldova este structurată în conformitate cu documentele sale de planificare.

Articolul 4

Comandantul operației civile

(1) Directorul general al Capacității civile de planificare și conducere (CPCC) este comandantul operației civile pentru EUPM Moldova. CPCC este pusă la dispoziția comandantului operației civile în vederea planificării și conducerii EUPM Moldova.

(2) Comandantul operației civile exercită comanda și controlul la nivel strategic asupra EUPM Moldova, sub controlul politic și conducerea strategică a Comitetului politic și de securitate (COPS) și sub autoritatea generală a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant”).

(3) Comandantul operației civile asigură punerea în aplicare corespunzătoare și eficace a deciziilor Consiliului și ale COPS în ceea ce privește conducerea operațiilor, inclusiv prin emiterea de instrucțiuni la nivel strategic, după caz, pentru șeful misiunii și oferindu-i acestuia consiliere și asistență tehnică.

(4) Comandantul operației civile raportează Consiliului prin intermediul Înaltului Reprezentant.

(5) Toți membrii personalului detașat rămân în totalitate sub comanda autorităților naționale ale statului care i-a detașat, în conformitate cu normele naționale, a instituției în cauză a Uniunii sau, respectiv, a Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE). Autoritățile respective transferă comandantului operației civile controlul operațional (OPCON) asupra personalului lor.

(6) Comandantului operației civile îi revine responsabilitatea generală de a asigura îndeplinirea corespunzătoare a obligației de diligență a Uniunii.

(7) Comandantul operației civile și șeful delegației Uniunii în Republica Moldova se consultă reciproc atunci când este necesar.

Articolul 5

Șeful misiunii

(1) Șeful misiunii își asumă responsabilitatea pentru EUPM Moldova și exercită comanda și controlul asupra acesteia în teatrul de operații. Șeful misiunii răspunde direct în fața comandantului operației civile și acționează în conformitate cu instrucțiunile acestuia.

(2) Șeful misiunii este reprezentantul EUPM Moldova în sfera sa de competență.

(3) Șeful misiunii exercită responsabilitatea administrativă și logistică pentru EUPM Moldova, inclusiv responsabilitatea pentru activele, resursele și informațiile puse la dispoziția EUPM Moldova. Șeful misiunii poate delega atribuții de administrare în materie de personal și privind chestiuni financiare unor membri ai personalului EUPM Moldova, sub responsabilitatea sa globală.

(4) Șeful misiunii răspunde de controlul disciplinar asupra personalului EUPM Moldova. În cazul personalului detașat, acțiunile disciplinare se exercită de către autoritățile naționale ale statului care a detașat personalul respectiv, în conformitate cu normele naționale, de către instituția în cauză a Uniunii sau, respectiv, de către SEAE.

(5) Șeful misiunii asigură vizibilitatea adecvată a EUPM Moldova.

(6) Fără a aduce atingere lanțului de comandă, șeful misiunii primește orientări politice la nivel local din partea șefului delegației Uniunii în Republica Moldova.

Articolul 6

Personalul

(1) EUPM Moldova este formată în principal din personal detașat de statele membre, de instituțiile Uniunii și de SEAE. Statele membre, instituțiile Uniunii și SEAE suportă cheltuielile aferente personalului pe care l-au detașat, inclusiv cheltuieli de călătorie spre și dinspre locul de desfășurare, salarii, asigurări medicale și indemnizații, altele decât diurnele aplicabile.

(2) Statul membru, instituția Uniunii sau, respectiv, SEAE răspunde de soluționarea oricăror plângeri privind detașarea, fie din partea membrilor pe care i-a detașat, fie cu privire la aceștia, precum și de introducerea oricărei acțiuni împotriva persoanelor respective.

(3) EUPM Moldova poate să recruteze personal internațional și local pe bază de contract, în cazul în care funcțiile necesare nu pot fi asigurate de personalul detașat de statele membre. În mod excepțional, în cazuri justificate corespunzător, dacă nu sunt disponibili candidați calificați din statele membre, pot fi recrutați, pe bază de contract, resortisanți ai unor state terțe participante, în funcție de necesități.

(4) Condițiile de angajare, precum și drepturile și obligațiile personalului internațional și local se stabilesc prin contracte încheiate între EUPM Moldova și membrii personalului vizați.

Articolul 7

Statutul EUPM Moldova și al personalului acesteia

Statutul EUPM Moldova și al personalului acesteia, inclusiv, după caz, privilegiile, imunitățile și alte garanții necesare pentru executarea și derularea în bune condiții a EUPM Moldova, fac obiectul unui acord încheiat în temeiul articolului 37 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Articolul 8

Controlul politic și conducerea strategică

(1) Sub autoritatea Consiliului și a Înaltului Reprezentant, COPS exercită controlul politic și conducerea strategică a EUPM Moldova. Consiliul autorizează COPS să ia deciziile relevante în acest sens în conformitate cu articolul 38 al treilea paragraf din TUE. Respectiva autorizare include competența de numire a unui șef al misiunii, la propunerea Înaltului Reprezentant, și competența de modificare a planului de operații (OPLAN). Competențele decizionale cu privire la obiectivele și încheierea EUPM Moldova revin în continuare Consiliului. Deciziile COPS privind numirea șefului misiunii se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) COPS raportează periodic Consiliului.

(3) COPS primește periodic și atunci când este necesar rapoarte din partea comandantului operației civile și a șefului misiunii cu privire la aspecte care țin de competența acestora.

Articolul 9

Participarea statelor terțe

(1) Fără a aduce atingere autonomiei decizionale a Uniunii și cadrului instituțional unic al acesteia, statele terțe pot fi invitate să contribuie la EUPM Moldova cu condiția să își asume cheltuielile care decurg din detașarea de personal, inclusiv salariile, asigurările pentru orice risc, diurnele și cheltuielile de deplasare spre și dinspre Republica Moldova și să contribuie, după caz, la cheltuielile de funcționare ale EUPM Moldova.

(2) Statele terțe care contribuie la EUPM Moldova au aceleași drepturi și obligații ca și statele membre în ceea ce privește gestionarea curentă a misiunii respective.

(3) Consiliul autorizează COPS să ia deciziile relevante privind acceptarea contribuțiilor propuse și să instituie un comitet al contribuitorilor.

(4) Modalitățile detaliate privind participarea statelor terțe fac obiectul unor acorduri încheiate în conformitate cu articolul 37 din TUE și al unor dispoziții tehnice suplimentare, dacă este cazul. În cazul în care Uniunea și un stat terț încheie sau au încheiat un acord privind instituirea unui cadru pentru participarea respectivului stat terț la operațiile Uniunii de gestionare a crizelor, dispozițiile respectivului acord se aplică în contextul EUPM Moldova.

Articolul 10

Securitate

(1) Comandantul operației civile oferă șefului misiunii îndrumări privind planificarea măsurilor de securitate și asigură punerea în aplicare adecvată și eficace a acestora de către EUPM Moldova în conformitate cu articolul 4.

(2) Șeful misiunii răspunde de securitatea EUPM Moldova și de asigurarea respectării cerințelor minime de securitate aplicabile misiunii respective, în conformitate cu politica Uniunii privind securitatea personalului cu atribuții operaționale desfășurat în afara Uniunii, în temeiul titlului V din TUE, precum și cu instrumentele conexe acesteia.

(3) Șeful misiunii este asistat de un ofițer de securitate al misiunii, care se află sub autoritatea șefului misiunii și care menține, de asemenea, o relație funcțională strânsă cu SEAE.

(4) Personalul EUPM Moldova urmează un program de instruire obligatorie în domeniul securității înainte de a-și începe exercitarea atribuțiilor, în conformitate cu OPLAN. De asemenea, personalul EUPM Moldova urmează periodic, în teatrul de operații, programe de perfecționare organizate de ofițerul de securitate al misiunii.

(5) Șeful misiunii asigură protecția informațiilor UE clasificate în conformitate cu Decizia 2013/488/UE a Consiliului ([1]).

([1]) Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1).

Articolul 11

Celula de supraveghere

Pentru EUPM Moldova se activează celula de supraveghere.

Articolul 12

Dispoziții juridice

EUPM Moldova are capacitatea de a achiziționa servicii și bunuri, de a încheia contracte și acorduri administrative, de a angaja personal, de a deține conturi bancare, de a dobândi și a înstrăina active și de a-și lichida pasivele, precum și de a fi parte la procedurile juridice, după cum este necesar pentru punerea în aplicare a prezentei decizii.

Articolul 13

Dispoziții financiare

(1) Valoarea de referință financiară destinată să acopere cheltuielile aferente EUPM Moldova timp de patru luni de la intrarea în vigoare a prezentei decizii este de 3 529 889,20 EUR. Valoarea de referință financiară pentru orice perioadă ulterioară se decide de către Consiliu.

(2) Toate cheltuielile se gestionează în conformitate cu normele și procedurile aplicabile bugetului general al Uniunii. Participarea persoanelor fizice și juridice la atribuirea unor contracte de achiziții de către EUPM Moldova este deschisă fără restricții. În plus, nu se aplică nicio regulă de origine pentru bunurile achiziționate de EUPM Moldova. Cu condiția aprobării de către Comisie, EUPM Moldova poate încheia acorduri de natură tehnică privind furnizarea de echipamente, servicii și spații pentru EUPM Moldova cu state membre, cu statul-gazdă, cu state terțe participante și cu alți actori internaționali.

(3) EUPM Moldova răspunde de execuția bugetului său. În acest scop, EUPM Moldova semnează un acord cu Comisia. Dispozițiile financiare respectă lanțul de comandă, astfel cum se prevede la articolele 3, 4 și 5, precum și cerințele operaționale ale EUPM Moldova.

(4) EUPM Moldova prezintă Comisiei un raport complet privind activitățile financiare desfășurate în cadrul acordului menționat la alineatul (3) și este monitorizată de aceasta.

(5) Cheltuielile legate de EUPM Moldova sunt eligibile începând cu data adoptării prezentei decizii.

Articolul 14

Celula de proiecte

(1) EUPM Moldova dispune de o celulă de proiecte pentru identificarea și punerea în aplicare a proiectelor. Dacă este cazul, EUPM Moldova facilitează proiectele puse în aplicare de statele membre și statele terțe, sub responsabilitatea acestora, în domenii legate de EUPM Moldova și în sprijinul obiectivelor acesteia, și furnizează consultanță cu privire la aceste proiecte.

(2) Sub rezerva alineatului (3), EUPM Moldova este autorizată să recurgă la contribuții financiare din partea statelor membre sau a unor state terțe pentru punerea în aplicare a proiectelor identificate ca venind în completarea, în mod coerent, a celorlalte acțiuni ale EUPM Moldova dacă proiectele:

(a) sunt prevăzute în situația financiară aferentă prezentei decizii; sau

(b) sunt integrate în cursul mandatului prin intermediul unei modificări a situației financiare, la solicitarea șefului misiunii.

EUPM Moldova încheie un acord cu statele contribuitoare, care cuprinde în special procedurile specifice pentru soluționarea oricăror plângeri formulate de părți terțe cu privire la prejudiciile suferite în urma acțiunilor sau omisiunilor EUPM Moldova în utilizarea fondurilor furnizate de statele respective. Statele contribuitoare nu angajează în niciun caz răspunderea Uniunii sau a Înaltului Reprezentant pentru acțiunile sau omisiunile EUPM Moldova în utilizarea fondurilor furnizate de statele respective.

(3) Contribuțiile financiare din partea Uniunii, a statelor membre sau a statelor terțe pentru celula de proiecte sunt supuse condiției acceptării de către COPS.

Articolul 15

Coerența răspunsului Uniunii și coordonarea

(1) Înaltul Reprezentant asigură coerența dintre punerea în aplicare a prezentei decizii și acțiunea externă a Uniunii în general, inclusiv programele de asistență ale Uniunii.

(2) Fără a aduce atingere lanțului de comandă, șeful delegației Uniunii în Republica Moldova oferă orientări politice la nivel local șefului misiunii.

(3) Șeful misiunii asigură o coordonare strânsă cu reprezentanții statelor membre și cu partenerii internaționali cu aceeași viziune din Republica Moldova.

Articolul 16

Comunicarea informațiilor

(1) Înaltul Reprezentant este autorizat să comunice statelor terțe asociate prezentei decizii, în mod corespunzător și în conformitate cu nevoile EUPM Moldova, informații UE clasificate până la nivelul „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL" generate în scopul EUPM Moldova, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE.

(2) În caz de nevoie operațională specifică și imediată, Înaltul Reprezentant este autorizat să comunice statului-gazdă toate informațiile UE clasificate până la nivelul „RESTREINT UE/EU RESTRICTED" generate în scopul EUPM Moldova, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE. Între Înaltul Reprezentant și autoritățile competente ale statului-gazdă se încheie acorduri în acest scop.

(3) Înaltul Reprezentant este autorizat să comunice statelor terțe asociate la prezenta decizie orice document neclasificat al UE privind deliberările Consiliului referitoare la EUPM Moldova și care intră sub incidența obligației de secret profesional în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Consiliului ([2]).

(4) Înaltul Reprezentant poate delega competențele menționate la alineatele (1)-(3) de la prezentul articol, precum și competența de a încheia acordurile menționate la alineatul (2) de la prezentul articol, unor persoane aflate sub autoritatea sa, comandantului operației civile și șefului misiunii, în conformitate cu secțiunea VII din anexa VI la Decizia 2013/488/UE.

Articolul 17

Lansarea EUPM Moldova

(1) EUPM Moldova se lansează printr-o decizie a Consiliului la data recomandată de comandantul operației civile pentru EUPM Moldova de îndată ce aceasta din urmă a atins capacitatea sa operațională inițială.

(2) Echipa de bază a EUPM Moldova face pregătirile necesare pentru a permite misiunii respective să își atingă capacitatea operațională inițială.

([2]) Decizia 2009/937/UE a Consiliului din 1 decembrie 2009 de adoptare a regulamentului său de procedură (JO L 325, 11.12.2009, p. 35).

Articolul 18

Intrare în vigoare și durată

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Aceasta se aplică pe o perioadă de doi ani de la lansarea EUPM Moldova.

Adoptată la Luxemburg, 24 aprilie 2023.

Pentru Consiliu
Președintele
J. BORRELL FONTELLES